Principles:

Simply put, the rights and responsibilities that memory institutions have always enjoyed offline
must also be protected online. To accomplish this goal, libraries, archives and museums must have the legal rights and practical ability to:

- Collect materials in digital form, whether through digitization of physical collections, or through purchase on the open market or by other legal means;

- Preserve digital materials, and where necessary repair, back up, or reformat them, to ensure their long-term existence and availability;

- Provide controlled access to digital materials for advanced research techniques and to patrons where they are—online;

- Cooperate with other memory institutions, by sharing or transferring digital collections, so as to aid preservation and access.

For memory institutions to realize their full potential in today's digital world, they cannot be subject to undue burdens or predatory contracts stifling their collection and preservation efforts.
And these institutions must be protected from destruction by excessive financial attacks and operational restrictions.

We, the undersigned, hereby call upon policymakers worldwide to secure the essential public role of libraries, archives, and museums and to adopt these principles wherever possible into local, regional, and national laws.

History:

This document was developed from the 2022 report, "Securing Digital Rights for Libraries: Towards an Affirmative Policy Agenda for a Better Internet." It was first signed at the Aruba symposium, "Connecting our Shared Heritage: Linking (Dutch) Caribbean Heritage Institutions
and Collections," in Oranjestad, 8-12 April 2024.

Vesna Novković
Name

Signature

Srednja škola"Miloje Vasić"
Institution

10.04.2025.
Date

Srednja škola"Miloje Vasić"
Žitni trg 4.
Veliko Gradište
PIB:101364834
Matični broj:07159226
Tel. 012-663-131
Mejl :direktor@ssvg.edu.rs

Four Digital Rights for Protecting Memory Institutions Online

Purpose:

In recognition of the irreplaceable value that libraries, archives, and museums (hereinafter "memory institutions") bring to the public, this document articulates the essential activities in archival collection, preservation, and lending that need protection and support in today's digital media environment. Together, the signatories call upon policymakers and communities to ensure memory institutions retain the same rights and responsibilities online that they have enjoyed offline.

Background:

Memory institutions support communities by preserving and providing long-term access to the cultural, artistic, and scientific knowledge that make up our collective intellectual heritage. Memory institutions also help individuals seeking, obtaining, and sharing information by democratizing access and allowing everyone—no matter their income level or physical location—to educate themselves and participate in public life. Authors, researchers, journalists, and other creators depend upon digital access to library, archive, and museum collections, because these memory institutions keep resources available without regard to commercial viability. Future generations depend upon memory institutions for access to the older, difficult-to-find materials that become building blocks for new creative works and scientific understanding.

These essential public benefits are possible because memory institutions have historically had the discretion and capacity to collect, preserve, and provide controlled access to books and other essential resources. Unfortunately, many of these activities have become less certain in today's increasingly digital, networked world. On the one hand, much of the world's information remains undigitized in physical formats and thereby inaccessible to those without time and resources to travel. On the other hand, many of the materials that are published and accessed online in digital formats are locked up in commercial platforms that unduly restrict memory institutions in their public service mission. This state of affairs has left memory institutions with fewer (if any) practical ways to collect, preserve, and make materials available for future generations.

Принципи:

Једноставно речено, права и одговорности које су установе културе одувек имале ван мреже такође морају постојати на мрежи. Да би се овај циљ постигао, библиотеке, архиви и музеји морају имати законска права и практичну способност да:

● Прикупљају материјале у дигиталном облику, било путем дигитализације збирки у физичком облику, било путем куповине на отвореном тржишту или другим правним средствима;

● Чувају дигиталне материјале и по потреби их поправе, направе резервне копије или их поново форматирају како би осигурали њихово дугорочно постојање и доступност;

● Обезбеђују контролисани приступ дигиталним материјалима за напредно истраживање и корисницима тамо где се налазе – на мрежи;

● Сарађују са другим установама културе, дељењем или преносом дигиталних збирки, како би се чување и приступ олакшали.

Да би установе културе оствариле свој пуни потенцијал у данашњем дигиталном свету, не могу бити подложне непотребним оптерећењима или предаторским уговорима који гуше њихове напоре у прикупљању и чувању материјала. Ове институције такође морају бити заштићене од уништења претераним финанскијским нападима и оперативним ограничењима.

Ми, испод потписани, овим позивамо креаторе политика широм света да сачувају суштинску јавну улогу библиотека, архива и музеја и да укључе ове принципе где год је то могуће у локалне, регионалне и националне законе.

Историјат:

Овај документ је направљен на основу извештаја из 2022. године под називом „Обезбеђивање дигиталних права за библиотеке: ка агенди афирмативне политике за бољи Интернет". Први пут је потписан на симпозијуму у Аруби: „Интегрисање нашег заједничког наслеђа: повезивање институција и збирки (холандског) карипског наслеђа" у Орањестаду, 8-12. априла 2024. године.

Име
Весна Новковић

Институција
Средња школа „Милоје Васић"

Потпис

Датум
10.04.2025.

Средња школа „Милоје Васић“
Житни трг 4.
Велико Градиште
ПИБ:101364834
Матични број:07159226
Тел. 012-663-131
Мејл:direktor@ssvg.edu.rs

Четири дигитална права за заштиту установа културе на мрежи

Сврха:

У знак признања незаменљиве вредности коју библиотеке, архиви и музеји (у даљем тексту „установе културе”) доносе јавности, овај документ одређује суштинске активности у архивском прикупљању, чувању и позајмљивању којима је потребна заштита и подршка у данашњем дигиталном медијском окружењу. Потписници заједно позивају креаторе политика и заједнице да осигурају да установе културе задрже иста права и одговорности на мрежи које имају и ван мреже.

Контекст:

Установе културе подржавају заједнице тако што чувају и обезбеђују дугорочни приступ културном, уметничком и научном знању које чини наше колективно интелектуално наслеђе.

Установе културе такође помажу појединцима који траже, добијају и деле информације тако што демократизују приступ и омогућавају свима – без обзира на њихов ниво прихода или физичку локацију – да се образују и учествују у јавном животу. Аутори, истраживачи, новинари и други ствараоци зависе од дигиталног приступа библиотечким, архивским и музејским збиркама, јер ове установе културе држе ресурсе доступним без обзира на комерцијалну одрживост. Будуће генерације се ослањају на установе културе за приступ старијим, тешко доступним материјалима који постају градивни блокови за нова стваралачка дела и научно разумевање.

Ове неопходне јавне погодности су могуће јер су установе културе историјски имале дискреционо право и капацитет да прикупљају, чувају и обезбеђују контролисан приступ књигама и другим битним ресурсима. Нажалост, многе од ових активности су постале мање извесне у данашњем све дигиталнијем и умреженом свету. С једне стране, велики део светских информација остаје недигитализован и у физичким форматима и стога недоступан онима који немају времена и ресурса да путују. С друге стране, многи материјали који се објављују и којима се приступа онлајн у дигиталним форматима су закључани на комерцијалним платформама које неоправдано ограничавају установе културе у пружању јавних услуга. Овакво стање ствари оставља установе културе са мање (ако их уопште има) практичних начина да прикупљају, чувају и чине материјале доступним будућим генерацијама.